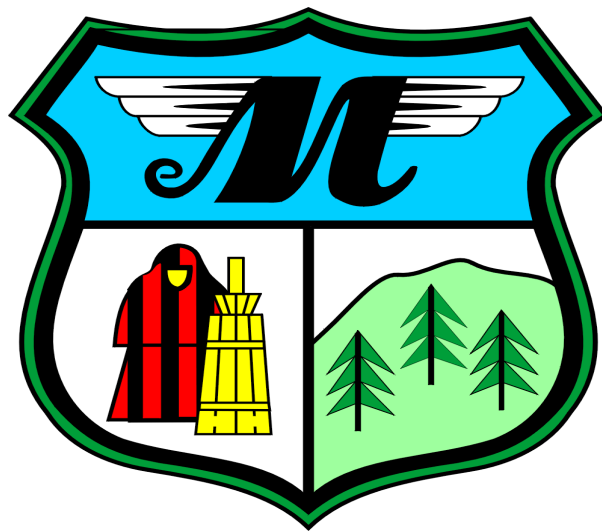

Załącznik
do Uchwały Nr.....
Rady Gminy w Masłowie
z dnia

Program usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Masłów

na lata

2007- 2032

MASŁÓW 2007

Spis treści:

- I. Wstęp.
- II. Dlaczego azbest jest szkodliwy.
- III. Cele i zadania programu.
- IV. Przepisy prawne dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające.
- V. Lokalizacja programu.
- VI. Informacje o ilości i stanie wyrobów na terenie gminy Masłów.
- VII. Metody realizacji programu.
- VIII. Finansowe aspekty realizacji programu.
- IX. Harmonogram rzeczowy realizacji zadania.
- X. Podsumowanie.

Załączniki :

1. Załącznik nr 1- Wykaz aktów prawnych regulujących postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.
2. Załącznik nr 2- Wykaz firm posiadających uprawnienia w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu kieleckiego.
3. Załącznik nr 3- Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania.
4. Załącznik nr 4 - Informacja o wyrobach zawierających azbest których wykorzystanie zostało zakończone.
5. Załącznik nr 5 – WNIOSEK o dofinansowanie usunięcia i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest pochodzących z budynków zlokalizowanych na terenie Gminy Masłów.

I. Wstęp.

Azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. W związku z tym powstało wiele regulacji prawnych zakazujących stosowania i produkcji wyrobów zawierających ten minerał, a także nakazujących usunięcie wyrobów już istniejących.

14 maja 2002 r. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej przyjęła długofalowy program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski.

Podstawowe cele programu to oczyszczanie terytorium Polski z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, wyeliminowanie spowodowanych azbestem negatywnych skutków zdrowotnych mieszkańców Polski, a także sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie, w określonym czasie, do spełnienia wymogów ochrony środowiska.

Wszyscy znani producenci płyt azbestowo-cementowych, stosowanych przede wszystkim w budownictwie, określili czas użytkowania swoich wyrobów na 30 lat. Wynikało to z kilkudziesięcioletnich doświadczeń w użytkowaniu płyt wytworzonych powszechnie stosowaną tzw. mokrą metodą produkcji (metodą Hatscheka), która wskazuje, że prawidłowo położone i zamontowane płyty, pomalowane farbą akrylową oraz konserwowane co 5 – 7 lat, praktycznie mogą być użytkowane ponad 30 lat, dlatego terminem docelowym realizacji programu jest 31 grudnia 2032 r.

Przy założonym okresie usuwania do 2032 r., wiele z tych wyrobów przekroczy wszelkie normy i granice bezpiecznego użytkowania. Dlatego niezwykle istotne jest ustalenie kolejności usuwania wyrobów zawierających azbest.

Podstawą prawną wykonania programu jest obowiązek wynikający z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” oraz z Planu gospodarki odpadami dla Gminy Masłów”

II. Dlaczego azbest jest szkodliwy.

Azbest to nazwa materiału włóknistego występującego w przyrodzie, który wykazuje znaczną wytrzymałość na rozciąganie, źle przewodzi ciepło, ma właściwości dźwiękochłonne i jest względnie odporny na działanie czynników chemicznych.

Te właściwości azbestu sprawiły, że stał się materiałem bardzo rozpowszechnionym w naszym otoczeniu, znajdując zastosowanie przy wytwarzaniu całej gamy wyrobów przemysłowych, jak i produktów używanych w życiu codziennym.

Wśród wyrobów azbestowych można wydzielić dwie grupy produktów:

„wyroby miękkie” – których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1000 kg/m^3 , to słabo związane produkty azbestowe o wysokości, ponad 60% udziale azbestu w produkcie oraz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy między innymi: tynki, maty, płyty azbestowe, materiały izolujące, papy.

„wyroby twarde” – których gęstość objętościowa jest większa niż 1000 kg/m^3 , zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski (poniżej 15%) udział azbestu, do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy

kanalizacji. Spójność włókien azbestowych w tych wyrobach jest tak wysoka, że praktycznie nie uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka np. cięcie lub proces niszczenia mechanicznego wyrobu).

Wyroby azbestowe będące w dobrym stanie technicznym oraz odpowiednio zabezpieczone nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Zagrożenie pojawia się wówczas, gdy istnieją warunki stwarzające możliwości uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Do sytuacji takich dochodzi najczęściej w wyniku poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej, jak również wskutek naruszania struktury wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem oddziaływania czynników atmosferycznych.

Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi. W związku z tym, azbest znajduje się w wykazie opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, jako niebezpieczna substancja chemiczna o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka. Badania naukowe udowodniły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia dróg oddechowych na wdychanie jego włókien.

III. Cele i zadania programu.

Głównym celem programu usuwania i unieszkodliwiania azbestu na terenie gminy Masłów jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z terenu gminy oraz ich bezpieczne składowanie i prawidłowe unieszkodliwienie.

Celem programu jest:

- spowodowanie oczyszczenia obszaru gminy z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka,
- wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych mieszkańców gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań,
- spowodowanie sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie, w określonym horyzoncie czasowym, do spełnienia wymogów ochrony środowiska,
- stworzenie odpowiednich warunków wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu,
- pomoc mieszkańcom gminy w realizacji kosztownej wymiany płyt cementowo – azbestowych zgodnie z przepisami prawa.

I.5. Przepisy prawne dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające.

Od 1997 r. w na terenie Polski obowiązuje zakaz produkcji, handlu oraz stosowania wyrobów zawierających azbest. Zakaz taki wprowadzono ustawa z 19

czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 1997. Nr 101, poz. 628). następnymi latami wprowadzono szereg kolejnych aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Szczegółowy ich wykaz zawiera załącznik nr 1 do niniejszego opracowania. Uzupełnieniem aktów prawnych w przedstawionym zakresie jest „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 r. oraz lokalne programy usuwania azbestu realizowane przez gminy, powiaty i województwa.

Polskie prawodawstwo określa także wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami azbestowymi, obowiązki organów administracji, a także właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie oraz obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Obowiązki te przedstawiono poniżej.

Obowiązki gminy:

- opracowanie, przyjęcie i aktualizacja planu gospodarki odpadami (z uwzględnieniem problematyki usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest),
- gromadzenie informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właścicieli i zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
- przekładanie marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu,
- zatwierdzanie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi (w tym odpadami zawierającymi azbest)

Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości:

- kontrola wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,
- usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia,
- sporządzenie inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie spisu z natury,
- sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub wójtowi gminy (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) oraz aktualizacja informacji o:
 - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
 - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone (zał. 3,4),
- zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno – budowlanemu prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami budowlanymi.

Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest:

- uzyskanie pozwolenia, decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenie organowi informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (zależnie od ilości wytwarzanych odpadów),
- przeszkolenie przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników i osób kierujących lub nadzorujących, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczeniu i usuwaniu tych wyrobów oraz w zakresie przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- opracowanie przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
 - identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
 - informacje o metodach planowanych prac,
 - zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
 - ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza,
 - posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu,
 - zgłoszenie prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy.
- zapewnienie warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania w sposób określony w § 8 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
- złożenie właścielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

Wykaz podmiotów posiadających decyzje zatwierdzające program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest – upoważniające do prowadzenia prac remontowo – budowlanych związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu kieleckiego-załącznik nr 2.

Warunkiem koniecznym bezpiecznego dla ludzi i środowiska użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest jest rzetelnie sporządzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest i ocena ich stanu, określająca, w zależności od rodzaju, stanu i sposobu zastosowania azbestu, stopień pilności wymiany wyrobów zawierających azbest.

W rozporządzeniach Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest oraz z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, założono wykonywanie inwentaryzacji oraz dokonanie oceny stanu wyrobów zawierających azbest na 2004 r. Od tego też roku właściciele i zarządcy obiektów zobligowani są do przekazywania marszałkowi województwa i wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania oraz informacji o wyrobach, których wykorzystanie zakończono.

Przepisy w sposób bezpośredni nie precyzują, kto może być wykonawcą prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Biorąc pod uwagę obowiązki, jakie postawiono przed wykonawcą, tego typu prace powinna wykonywać wyspecjalizowana jednostka posiadająca stosowne zezwolenia oraz wyposażenie techniczne i społeczne zapewniające prowadzenie prac oraz odpowiednie zabezpieczenie pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.

W przypadkach nieprzestrzegania nałożonych na jednostki organizacyjne i osoby fizyczne obowiązków w zakresie bezpiecznego wykorzystania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz obowiązków sprawozdawczości w tym zakresie mają zastosowanie zapisy tytułu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Przewidują one w takich przypadkach odpowiedzialność karną tj. kary aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny orzekane na podstawie przepisów kodeksu postępowania w sprawach za wykroczenia oraz odpowiedzialność administracyjną poprzez wstrzymanie prowadzonej przez przedmiot korzystający ze środowiska lub osobę fizyczną działalności powodującej pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrażającej życiu lub zdrowiu ludzi.

§. Lokalizacja programu.

Gmina Masłów położona jest w północnej części województwa świętokrzyskiego w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy regionu — Kielc. Ze względu na to sąsiedztwo oraz powiązania funkcjonalno – przestrzenne jest ona bardzo aktywnie rozwijającym się elementem aglomeracji kieleckiej. Wchodzi w skład powiatu kieleckiego ziemskiego. Zajmuje powierzchnię 86 km², z czego 3,7 tys. ha stanowią użytki rolne (ok. 43% powierzchni gminy), w tym 2,3 tys. ha to grunty orne — ok. 27% powierzchni gminy, a ok. 3,4 tys. ha stanowią lasy (ok. 39% powierzchni gminy). Masłów graniczy z 6 gminami, w tym z 2 miastami:

- od południowego-zachodu z miastem i gminą Kielce,
- od północnego-zachodu z gminą Miedziana Góra,
- od północy z gminą Zagnańsk,
- od północnego-wschodu z gminą Łączna,

- od wschodu z miastem i gminą Bodzentyn,
- od południowego wschodu z gminą Górnó.

Siedzibą władz gminnych jest miejscowość Masłów Pierwszy, położona w centralnej części gminy. Układ osadniczy w gminie tworzy 12 sołectw: Barcza, Brzezinki, Ciekoty, Dąbrowa, Dolina Marczakowa, Domaszowice, Masłów Pierwszy, Masłów Drugi, Mąchocice Kapitulne, Mąchocice Scholasteria, Wiśniówka, Wola Kopcowa.

çI. Informacje o ilości i stanie wyrobów na terenie gminy Masłów.

Na podstawie informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania, złożonych za pośrednictwem sołtysów do Wójta gminy Masłów określono ilości oraz miejsca występowania takich wyrobów na terenie gminy Masłów. Do dnia 31 marca 2004 roku zebrano informacje o ilości i miejscach występowania azbestu na terenie 12 sołectw gminy Masłów.

Na terenie gminy zlokalizowano 945 budynków mieszkalnych i 1156 budynków gospodarczych pokrytych eternitem. Przewiduje się, że w pierwszym roku prowadzenia programu udział weźmie 40 właścicieli nieruchomości. W latach kolejnych realizacji programu liczba ta będzie stopniowo wzrastać. Zależać to będzie od możliwości finansowych mieszkańców w kontekście zastąpienia wymienionego pokrycia dachowego.

DANE AZBEST – GMINA MASŁÓW

Płyty faliste azbestowo – cementowe dla budownictwa

Lp.	Sołectwo	Budynki mieszkalne m ²	Budynki gospodarcze m ²
1.	Mąchocice Kapitulne	26 452	35 336
2.	Masłów Pierwszy	20 480	26 158
3.	Wola Kopcowa	13 368	18 643
4.	Mąchocice Scholasteria	10 351	15 047
5.	Dąbrowa	12 315	7 521
6.	Brzezinki	5 986	11 911
7.	Ciekoty	6 592	8 297
8.	Domaszowice	5 696	6 962
9.	Dolina Marczakowa	4 260	7 689
10.	Masłów Drugi	6 368	5 472
11.	Barcza	2 340	2 700
12.	Wiśniówka	1 780	490
Razem		115 988	146 226
Łącznie materiałów zawierających azbest		262 214 m²	

§II. Metody realizacji programu.

1. Pomoc przysługuje osobom posiadającym wyroby zawierające azbest a w szczególności właściciele nieruchomości pokrytych wyrobami azbestowymi na terenie gminy Masłów.
2. Pomoc Gminy polega na pokryciu kosztów usunięcia i unieszkodliwienia odpadów powstałych w związku z wymianą lub likwidacją pokryć dachowych na budynkach mieszkalnych i gospodarczych.

Omawiane koszty obejmują:

- usunięcie odpadów z nieruchomości,
 - transport i unieszkodliwienie odpadów na składowisku odpadów niebezpiecznych.
3. Odbiór odpadów zawierających azbest będzie następował na pisemny wniosek właściciela nieruchomości znajdujących się w bazie danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest. Wzór wniosku załącznik nr 5.

Metody realizacji programu:

- ulotki i plakaty o azbecie, jego szkodliwym działaniu i realizacji programu,
- informacje o programie usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu gminy Masłów w lokalnej prasie „Kurier Masłowski”
- informacje zamieszczane na stronie internetowej gminy,
- informacje zamieszczone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy,
- informacje przekazywane na zebraniach wiejskich oraz za pośrednictwem sołtysów.

§III. Finansowe aspekty realizacji programu.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest, szczególnie elementów budowlanych jest kosztowne i wymaga odpowiednich nakładów finansowych. Konieczne jest zatem pozyskiwanie jak największego wsparcia finansowego dla wszystkich inicjatyw związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Szacunkowy koszt usunięcia wyrobów azbestowych z gminy Masłów.

- Ilość wyrobów zawierających azbest występujących na terenie gminy Masłów ok. **262 214 m²**.
- Średni koszt usunięcia 1 m² płyty azbestowo – cementowe - **25 zł/ m² (brutto)**.

Informacjach o kosztach pochodzi od firm świadczących usługi w zakresie demontażu pokryć dachowych i transportu odpadów azbestowych, oraz z rozeznania tych kosztów w innych gminach i powiatach, realizujących podobne programy.

- Szacunkowy koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest z gminy – **6 555 350,00 zł.**

Realizacja programu potrwa do 2032 roku, tj. 24 lat. Oznaczałoby to, że rocznie usuwanych powinno być średnio 10 925,60 m² pokryć dachowych. Średni roczny koszt realizacji programu wynosił będzie wówczas **273 140,00 zł.**

W programie założono, że usuwanie wyrobów zawierających azbest będzie się odbywać ze wsparciem finansowym Gminy w latach 2008-2032. Wsparcie dotyczyć będzie sfinansowania 20 % kosztów : *zabezpieczenia, transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest.* Dofinansowanie odbywać się będzie ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (lub bezpośrednio z budżetu gminy w przypadku braku środków na rachunku funduszu) oraz z Powiatowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Zakłada się, że w pierwszym roku realizacji zadania do utylizacji oddanych zostanie maksymalnie 4000 m² eternitu. Roczny koszt wynosić będzie 100 000,00 zł. Przy założeniu, iż gmina uzyska dofinansowanie z funduszy ochrony środowiska w wysokości 80%, budżet gminy w pierwszym roku realizacji programu dociążony zostanie kwotą 20 000,00 zł.

Procentowo roczne koszty realizacji programu przedstawiają się następująco:

- 50% tj. 50 000,00 zł - dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach,
- 30% tj. 30 000,00 zł - dotacja z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach,
- 20% tj. 20 000,00 zł - budżet gminy.

Realizacja zadania będzie możliwa dopiero po uzyskaniu dofinansowania z WFOŚ i GW oraz PFOŚ i GW w Kielcach. W przypadku uzyskania kwoty mniejszej od wnioskowanej całkowity koszt realizacji (w tym także wkład własny gminy Masłów) będzie ulegał proporcjonalnie zmniejszeniu.

IE. Harmonogram rzeczowy realizacji zadania .

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji
1.	Opracowanie Regulaminu w sprawie warunków dofinansowania działań polegających na usunięciu i unieszkodliwieniu wyrobów zawierających azbest.	IV kwartał 2007
2.	Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków, budowli i instalacji zawierających azbest	2008-2032
3.	Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest	2008-2032
4.	Odbiór odpadów zawierających azbest od właścicieli, zarządców i użytkowników budynków, budowli i	2008-2032

	instalacji zawierających azbest	
	Monitoring i ocena realizacji programu	2008-2032

Ξ. Podsumowanie

Stosowane w przeszłości w budownictwie i innych dziedzinach gospodarki wyroby z udziałem azbestu, nie stanowią zagrożenia, dopóki materiały te są nieuszkodzone. Zagrożeniem może być ich niewłaściwe usuwanie, gdzie w czasie obróbki mechanicznej (m.in. kruszenia łamania) następuje uwalnianie się włókien azbestowych do powietrza i zachodzi niebezpieczeństwo ich wdychania. W tym kontekście usuwanie pokryć dachowych i innych materiałów budowlanych z zawartością azbestu będzie procesem długotrwałym i kosztownym, który musi być rozłożony na wiele lat. Proces ten powinien być przeprowadzony ze szczególnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Jego całkowite wyeliminowanie staje się szczególnie ważnym problemem.

Zaproponowana przez Gminę forma dofinansowania dla właścicieli obiektów, stawia jako warunek pomocy, spełnienie wszystkich wymogów formalnych dotyczących informowania o tych wyrobach oraz prowadzenia prac przy usuwaniu azbestu. Upowszechnienie programu będzie skutkowało podnoszeniem świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją usuwania azbestu. Przewiduje się, że w następnych latach Gmina będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do lepszej wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to lepiej poznać potrzeby w tym zakresie, precyzyjniej planować środki niezbędne do wydania na ten cel oraz stopniowo wyeliminować wyroby azbestowe z naszego otoczenia, co jest celem programu.

**WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH REGULUJĄCYCH POSTĘPOWANIE Z
WYROBAMI I ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST.****PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE AZBESTU I USUWANIA WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST****Ustawy dotyczące azbestu i usuwania wyrobów zawierających azbest****1. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz.628 z 1997 r. z późn. zm.- jednolity tekst D.U. Nr 3, poz. 20 z 2004r.).**

Ustawa weszła w życie po 28 września 1997 roku. Zakazuje ona wprowadzania na polski obszar celny wyrobów zawierających azbest, azbestu, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi ten surowiec. Ustawa przedłużyła o 12 miesięcy produkcję płyt falistych azbestowo-cementowych dla budownictwa w czterech zakładach wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy. Zgodnie z ustawą produkcja płyt została zakończona we wszystkich zakładach do 28 września 1998r., a z dniem 28 marca 1999r. nastąpił zakaz obrotu tymi płytami.

Zakaz produkcji i obrotu wyrobami azbestowymi nie dotyczy diafragm (specjalnych przepon) do istniejących instalacji elektrolitycznych zawierających azbest chryzotylowy oraz do wałów z azbestu chryzotylowego stosowanych do ciągnięcia szkła, do czasu ich zużycia lub do czasu, kiedy będą dostępne substytuty bezazbestowe, w zależności od tego, która okoliczność wystąpi wcześniej. W Dz. U. z 2004 r. nr 3, poz. 20. opublikowano tekst jednolity ustawy zawierający wprowadzone do niej zmiany.

Wymieniona ustawa praktycznie zamknęła okres stosowania wyrobów zawierających azbest w Polsce, pozostaje natomiast problem sukcesywnego usuwania zużytych wyrobów w sposób nie zagrażający zdrowiu ludzi i zanieczyszczeniu środowiska.

2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz.628).

Ustawa określa zasady postępowania z odpadami, w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. W ustawie określone są obowiązki wytwórców i posiadaczy odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych. Odpady z azbestu są odpadami niebezpiecznymi. W Załączniku nr 3 ustawy o odpadach pt: Składniki odpadów, które kwalifikują je jako odpady niebezpieczne azbest jest oznaczony jako „C25 - azbest (pył i włókna)”.

Ustawa reguluje całość spraw administracyjnych, związanych z postępowaniem przy zbieraniu, transporcie, odzysku i unieszkodliwianiu, w tym składowaniu odpadów, a także wymagań technicznych i organizacyjnych dotyczących składowisk odpadów. Ustawa wprowadza obowiązek opracowania planów gospodarki odpadami na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Do chwili obecnej zostały już uchwalone plany na wszystkich szczeblach administracji. W planach tych zawarto cele i zadania w zakresie postępowania z odpadami zawierającymi azbest. Np. w Planie Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego zbilansowano

potencjalne ilości powstających do roku 2032 odpadów azbestowych oraz zaproponowano na tej podstawie budowę dwóch składowisk odpadów azbestowych po roku 2006.

3. ***Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414, z późn. zm.- jednolity tekst Dz.U. Nr 207, poz. 2016 z 2003 r.)***

Zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy prawa budowlanego właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych, objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ich realizacja może naruszyć ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub spowodować:

- zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia,
- pogorszenie stanu środowiska lub dóbr kultury,
- pogorszenie warunków zdrowotno - sanitarnych,
- wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

4. ***Ustawa z dnia 28 października 2002 r. – o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671, z późn. zm.)***

Ustawa określa zasady przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z tym przewozem. Pojazd przewożący towary niebezpieczne powinien być odpowiednio przystosowany, wyposażony i oznakowany zgodnie z umową ADR.

5. ***Ustawa z dnia 12 maja 2000r. – o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 48, poz. 550, z późn. zm.)***

Ustawa określa zasady i formy wspierania rozwoju regionalnego oraz zasady współdziałania w tym zakresie Rady Ministrów oraz organów administracji rządowej z samorządem terytorialnym, a w szczególności:

- instytucje wspierające rozwój regionalny,
- tryb prowadzenia działań z zakresu wspierania rozwoju regionalnego,
- zasady zawierania i wykonywania kontraktu wojewódzkiego.

6. ***Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 wraz ze zmianami ostatnia zmiana Dz.U. z 2005 r., Nr 113, poz. 954)).***

Ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju. Ustawa zawiera szereg istotnych i ważnych postanowień dotyczących m. in. :

- państwowego monitoringu środowiska, jako systemu pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku,
- opracowania prognoz oddziaływania na środowisko, w tym gospodarki odpadami, a także programów wojewódzkich, zmierzających do przestrzegania standardów jakości środowiska,
- ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, sposobu postępowania z substancjami stwarzającymi szczególne zagrożenie dla środowiska,
- kar i odpowiedzialności za nieprzestrzeganie zasad i przepisów dotyczących ochrony środowiska.

Azbest zgodnie z art. 160 Prawa ochrony środowiska należy do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska. Substancje te powinny podlegać sukcesywnej eliminacji zgodnie z art. 162 ustawy. Występowanie substancji zawierających azbest powinno zostać udokumentowane, a informacje o rodzaju, ilości i miejsc występowania powinny przekazane do wojewody, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do prawa ochrony środowiska.

7. Ustawa z dnia 27 lipca 2001r. – o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085).

Ustawa reguluje tryb postępowania oraz obowiązki podmiotów określanych ustawą. W art.54 ustawa odnosi się do odpowiednich zapisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 roku o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, modyfikując i rozszerzając jej ustalenia dotyczące wykonawców prac polegających na usuwaniu i transporcie wyrobów zawierających azbest (odpadów niebezpiecznych). Ustawa równocześnie udziela delegacji ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, dla określenia w drodze rozporządzenia i w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw środowiska – sposobów i warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest.

8. Ustawa o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2003 r., Nr 7, poz. 78)

W ustawa wprowadza w **ustawie o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628, z póź. zm.)** zmiany dotyczące upoważnień do wydawania rozporządzeń. Minister właściwy do spraw gospodarki wyda przedmiotowe rozporządzenie w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, środowiska i infrastruktury. W przedmiotowym rozporządzeniu określone zostaną dodatkowo sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania wyrobów i odpadów zawierających azbest.

9. Ustawa o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1458)

Do ustawy o odpadach wprowadzono zapis, że ustawa ta nie narusza przepisów w zakresie postępowania z odpadami ujętych w ustawie z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.).

Zadania w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami azbestu na obszarze danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej obszar, regulowane są w krajowym, wojewódzkim lub powiatowym planie gospodarki odpadami. Poza azbestem plany te obejmują: odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, opony oraz odpady niebezpieczne, w tym pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, PCB, odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory.

Rozporządzenia ministrów dotyczące azbestu i usuwania wyrobów zawierających azbest

1. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004r Nr 71, poz. 649)

Rozporządzenie określa:

1. obowiązki wykonawcy prac polegających na bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest;
2. sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania oraz usuwania wyrobów zawierających azbest;
3. warunki przygotowania do transportu i transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest do miejsca ich składowania;
4. wymagania, jakim powinno odpowiadać oznakowanie wyrobów i odpadów zawierających azbest – w załącznikach .

Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, przeprowadza kontrole stanu tych wyrobów w terminach wynikających z oceny stanu tych wyrobów (Wzór oceny określa załącznik nr 1 do rozporządzenia). Jeden egzemplarz oceny łącznie z dokumentacją miejsca zawierającego azbest, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej należy przechowywać, natomiast drugi egzemplarz oceny należy przekazać właściwemu organowi nadzoru budowlanego, w terminie 30 dni od daty sporządzenia oceny. Pierwsza kontroli, o której mowa powyżej powinna być dokonana w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia

Wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, obowiązany jest do:

1. uzyskania odpowiednio zezwolenia, pozwolenia, decyzji zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenia organowi informacji o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi;
2. przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace polegające na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania;
3. opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
 - a. identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
 - b. informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
 - c. zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,

d. ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza;

4. posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.

Wykonawca prac, przed przystąpieniem do prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, a także z terenu prac, obowiązany jest do zgłoszenia tego faktu właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy. Zgłoszenie takie, powinno zawierać w szczególności:

- rodzaj lub nazwę wyrobów zawierających azbest według grup wyrobów określonych w odrębnych przepisach,
- termin rozpoczęcia i planowanego zakończenia prac,
- adres obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej,
- kopię aktualnej oceny stanu wyrobów zawierających azbest,
- określenie liczby pracowników, którzy przebywać będą w kontakcie z azbestem,
- zobowiązanie wykonawcy prac do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany warunków prowadzenia robót.

Należy również zaznaczyć, że wyroby zawierające azbest zakwalifikowane zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia lub uszkodzenia powinny być usunięte przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest. Usuwane wyroby zawierające azbest powinny być zastąpione wyrobami niezawierającymi tego surowca. Usuwanie wyrobów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1.000 kg/m³ lub zawierających krokidolit powinno odbywać się pod stałym nadzorem technicznym prawidłowości wykonywania prac ze strony wykonawcy robót oraz przy zachowaniu określonych w planie prac warunków ochrony pracowników i środowiska, a prawidłowość prowadzenia tych prac potwierdza się wynikiem badania jakości powietrza przeprowadzonego przez akredytowane laboratorium.

W omawianym rozporządzeniu określono warunki jakie należy zachować wykonując prace przy wyrobach azbestowych:

- W celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do:
 - 1) izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska;
 - 2) ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska;
 - 3) umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem"; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit

treść tablic informacyjnych powinna być następująca: "Uwaga! Zagrożenie azbestem - krokidolitem";

- 4) zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska;
 - 5) zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
 - 6) codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro;
 - 7) izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit;
 - 8) stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu (komora dekontaminacyjna), przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń;
 - 9) zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.
- Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest prowadzi się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez:
 - 1) nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy;
 - 2) demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe;
 - 3) odspajanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze;
 - 4) prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit;
 - 5) codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.
 - Po wykonaniu prac, o których mowa powyżej, wykonawca prac ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i

sanitarnych. Oświadczenie, to przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat.

Ponadto rozporządzenie określa warunki pakowania załadunku i transportu odpadów zawierających azbest:

- Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się odpowiednio przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych.
- Wyroby i odpady zawierające azbest powinny zostać odpowiednio oznakowane, zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia.
- Transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, dla których przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych nie ustalają szczególnych warunków przewozowych, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, w szczególności przez:
 - 1) szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm wyrobów i odpadów o gęstości objętościowej równej lub większej niż 1.000 kg/m³;
 - 2) zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1.000 kg/m³;
 - 3) szczelne opakowanie odpadów pozostających w kontakcie z azbestem i zakwalifikowanych jako odpady o gęstości objętościowej mniejszej niż 1.000 kg/m³ w worki z folii polietylenowej o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie;
 - 4) utrzymywanie w stanie wilgotnym odpadów zawierających azbest w trakcie ich przygotowywania do transportu;
 - 5) oznakowanie opakowań zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia;
 - 6) magazynowanie przygotowanych do transportu opakowań w osobnych miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych.
- Przed załadowaniem przygotowanych odpadów zawierających azbest środek transportu powinien być oczyszczony z elementów umożliwiających uszkodzenie opakowań w trakcie transportu.
- Ładunek odpadów zawierających azbest powinien być tak umocowany, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie lub wypadnięcie z pojazdu.
- Usuwane odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Po wejściu w życie omawianego rozporządzenia straciło moc rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 1998 r. w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 138, poz. 895).

2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub

urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. z roku 2003 Nr 192, poz. 1876.).

Rozporządzenie wydano na podstawie Art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.)

Rozporządzenie określa:

- 1) **wymagania w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu lub wyrobów zawierających azbest oraz oznaczania miejsc ich występowania;**
- 2) **wymagania w zakresie wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest;**
- 3) **wymagania techniczne, jakie należy spełnić przy wykorzystywaniu i przemieszczaniu wyrobów zawierających azbest oraz przy wykorzystywaniu i oczyszczaniu instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest;**
- 4) **sposób oznaczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest, oraz pomieszczeń, w których one się znajdują;**
- 5) **sposób inwentaryzowania azbestu lub wyrobów zawierających azbest, w miejscach ich wykorzystywania;**
- 6) **terminy przedkładania odpowiednio wojewodzie albo wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji o:**
 - a) **rodzaju, ilości i miejscach występowania wykorzystywanych wyrobów zawierających azbest,**
 - b) **instalacjach i urządzeniach, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,**
 - c) **czasie i sposobie usuwania azbestu lub wyrobów zawierających azbest,**
 - d) **czasie i sposobie zastąpienia azbestu i wyrobów zawierających azbest innymi substancjami i wyrobami, mniej szkodliwymi dla środowiska;**
- 7) **formę i układ przedkładanych informacji, o których mowa w pkt. 6;**
- 8) **przypadki i terminy, w których powinny być oczyszczone instalacje lub urządzenia, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest.**

Zgodnie z rozporządzeniem wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się w użytkowanych instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 r przy czym przy wykorzystywaniu azbestu lub wyrobów zawierających azbest należy uwzględniać okres upływu gwarancji producenta wyrobu oraz wyniki przeprowadzonych kontroli i oceny stanu wyrobów.

3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. - w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)

Zgodnie z tym rozporządzeniem rodzaje odpadów zawierających azbest znajdują się na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych niżej grupach i podgrupach z przypisanym kodem klasyfikacyjnym:

- 06 07 01* - Odpady azbestowe z elektrolizy,
- 06 13 04* – Odpady z przetwarzania azbestu,
- 10 11 81* - Odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 10 13 09* - Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo – azbestowych,
- 15 01 11* - Opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - Okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* - Zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 17 06 01* - Materiały izolacyjne zawierające azbest.
- 17 06 05* – Materiały konstrukcyjne zawierające azbest

4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 152, poz.1736)

Rozporządzenie określa wzory dokumentów stosowanych do prowadzenia ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów celem zapewnienia kontroli ich przemieszczania. Do prowadzenia ewidencji odpadów obowiązani są posiadacze odpadów, w tym także wytwórcy odpadów. Ewidencję odpadów prowadzi się za pomocą dwóch dokumentów: karty ewidencji odpadów oraz karty przekazania odpadów. Karta przekazania odpadu wypełniana jest w dwóch egzemplarzach przez posiadacza przekazującego odpady (np. wytwórcę odpadu w postaci azbestu) na rzecz innego posiadacza odpadów. Posiadacz odpadów, który odpady przejmuje (np. zarządzający składowiskiem odpadów) zobowiązany jest do potwierdzenia na karcie przekazania odpadu fakt przyjęcia odpadu. Wykaz zawierający informacje o zakresie korzystania ze środowiska służy do naliczania opłat za umieszczenie w danym roku odpadów na składowisku, wnoszonych na rachunek dystrybucyjny urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce składowania odpadów.

5. Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. Nr 19, poz. 231)

Zarządzenie określa jako niedopuszczalny dodatek azbestu w materiałach budowlanych, z terminem obowiązywania od dnia 1 stycznia 1997r.

6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 11 września 1996r. w sprawie czynników rakotwórczych w środowisku pracy oraz nadzoru nad stanem zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 121, poz. 571) – zmiana Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 stycznia

2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czynników rakotwórczych w środowisku pracy oraz nadzoru nad stanem zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz.U. z 2003 r., Nr 36, poz.314)

Rozporządzenie określa azbest (aktynolit, amozyt, antofilit, chryzotyl, krokidolit, tremolit) o numerze CAS 1332-21-4 jako czynnik rakotwórczy dla ludzi. Szczegółowo określono również obowiązki pracodawcy w zakresie rejestru czynników rakotwórczych, stosowania środków zapobiegawczych, informowania pracowników o zagrożeniach dla zdrowia, przeszkolenia pracowników oraz obowiązki lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikiem. Pracodawca jest obowiązany przechowywać rejestr pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych przez okres 40 lat po ustaniu narażenia, a w przypadku likwidacji zakładu pracy - przekazać rejestr właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu.

7.Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz.U. Nr 216, poz.1824)

Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji dokonuje wdrożenia postanowień dyrektywy 83/477/EWG z dnia 19 września 1983 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. WE L 327 z 24.11.1983), zmienionej dyrektywą 91/382/EWG z dnia 25 czerwca 1991 r. (Dz. Urz. WE L 206 z 29.07.1991) oraz dyrektywą 2003/18/WE z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. Urz. WE L 097 z 15.04.2003).

Rozporządzenie określa obowiązki pracodawcy zatrudniającego pracowników przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Pracodawca zatrudniający pracowników przy zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów albo innych materiałów zawierających azbest jest obowiązany zapewnić ochronę pracowników przed szkodliwym działaniem włókien azbestu i pyłu zawierającego azbest. Pracownicy zatrudnieni przy pracach w kontakcie z azbestem, pracodawcy i osoby kierujące takimi pracami powinni być przeszkoleni w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z programem określonym w załączniku do rozporządzenia.

Pracodawca obowiązany jest stosować środki ochrony pracowników przed szkodliwym działaniem pyłu zawierającego azbest, a przed przystąpieniem do prac sporządzić ich szczegółowy plan. Do planu dołącza się informacje dotyczące:

- określenia odpowiednich środków ochrony zbiorowej i indywidualnej, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników
- określenia sposobów wyeliminowania lub ograniczania uwalniania się pyłu azbestu do powietrza, a także informowania pracowników i innych osób, które mogą być narażone na działanie pyłu azbestu, o zasadach postępowania i niezbędnych środkach ochrony
- konieczności usunięcia materiałów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych, z wyjątkiem sytuacji, gdyby powodowało to większe zagrożenie dla pracowników lub innych osób niż w przypadku pozostawienia tych materiałów w dotychczasowym miejscu

Pracodawca zatrudniający pracowników przy zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów albo innych materiałów zawierających azbest jest obowiązany podejmować działania zmniejszające narażenie pracowników na działanie pyłu azbestu i ograniczać jego stężenie w powietrzu co najmniej do wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia, określonej w przepisach dotyczących najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Pracodawca w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby przy pracach stwarzających narażenie na działanie pyłu azbestu:

- liczba osób przydzielonych do prac oraz czas trwania narażenia były ograniczone do niezbędnego minimum;
- maszyny, sprzęt i metody pracy stosowane przy wykonywaniu prac eliminowały lub ograniczały do minimum powstawanie pyłu azbestu, a szczególnie jego emisję do środowiska pracy lub środowiska naturalnego;
- stosowane były odpowiednie do rodzaju i poziomu narażenia odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna i środki ochrony układu oddechowego.

W przypadku prowadzenia prac w warunkach wymagających stosowania środków ochrony układu oddechowego - pracodawca jest obowiązany, zapewnić pracownikom przerwy na odpoczynek w miejscach, w których nie występuje narażenie na działanie pyłu azbestu. Środki ochrony układu oddechowego mogą być stosowane jedynie jako rozwiązanie uzupełniające lub awaryjne; nie mogą one zastępować technicznych środków ograniczających narażenie pracowników na działanie pyłu azbestu

Maszyny i inne urządzenia stosowane przy pracach związanych z zabezpieczaniem wyrobów albo usuwaniem wyrobów lub innych materiałów zawierających azbest powinny być wyposażone w instalacje odciągów miejscowych zaopatrzone w wysoko efektywne filtry. Powinny być one poddawane regularnym przeglądom, konserwacji i naprawom.

Podczas prac związanych z usuwaniem wyrobów lub innych materiałów zawierających azbest należy ograniczać do minimum powstawanie odpadów, szczególnie drobnych i słabo związanych. Odpadów zawierających azbest nie należy mieszać z innymi rodzajami odpadów.

Pracodawca jest obowiązany tak organizować stanowiska pracy, na których występuje narażenie na pył azbestu, aby wysiłek fizyczny pracownika był ograniczony do minimum oraz aby pracownik nie był narażony na działanie innych czynników rakotwórczych.

Pracownicy narażonym na działanie pyłu azbestu powinni otrzymywać odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej właściwe do poziomu narażenia oraz zapobiegające odpowiednio stykaniu się ciała z pyłami azbestu i ich wdychaniu. Odzież powinna być wykonana z materiału uniemożliwiającego przenikanie pyłu azbestu oraz umożliwiającego łatwe czyszczenie. Rękawy w nadgarstkach i nogawki spodni w kostkach powinny szczelnie przylegać do ciała. Środki ochrony układu oddechowego jednorazowego użytku po każdej zmianie roboczej powinny być wymieniane. Ponadto niedopuszczalne jest zdejmowanie środków ochrony układu oddechowego w strefie zanieczyszczonej pyłem azbestu. Wszelkich zmian elementów filtrujących należy dokonywać po wyjściu z tej strefy.

W miejscach wykonywania prac, w których występuje narażenie na działanie pyłu azbestu, niedopuszczalne jest spożywanie posiłków, picie napojów, palenie tytoniu, przechowywanie rzeczy osobistych oraz przebywanie bez uzasadnionej potrzeby. Odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej używane przy pracy z azbestem powinny zostać oczyszczone z pyłu azbestu wysoko skutecznymi urządzeniami filtracyjno-wentylacyjnymi lub na mokro w sposób uniemożliwiający uwalnianie się pyłu do środowiska pracy lub do środowiska naturalnego, a ich dalsze przechowywanie jest możliwe wyłącznie w wyznaczonym miejscu, w sposób wykluczający kontakt z własną odzieżą pracowników. Odzieży tej nie można używać poza miejscem pracy. Odzież zanieczyszczona pyłem azbestu przeznaczona do prania powinna być pakowana i oznakowana w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest.

Po zakończeniu prac związanych z zabezpieczaniem wyrobów albo usuwaniem wyrobów lub innych materiałów zawierających azbest pracodawca jest obowiązany zapewnić uprzątnięcie terenu wykonywania prac z odpadów zawierających azbest oraz oczyszczenie z pyłu azbestu w sposób uniemożliwiający ich emisję do środowiska. Stanowiska pracy, drogi komunikacyjne oraz maszyny i urządzenia powinny być czyszczone pod koniec każdej zmiany roboczej. Czynności powyższe, powinny być wykonywane z maksymalną starannością, z wykorzystaniem podciśnieniowego sprzętu filtracyjno-wentylacyjnego zaopatrzonego w wysoko skuteczne filtry lub metodą czyszczenia na mokro. Niedopuszczalne jest ręczne zamiatanie na sucho albo czyszczenie pomieszczeń oraz środków i narzędzi pracy przy użyciu sprężonego powietrza.

Pył azbestu gromadzony w elementach filtracyjnych sprzętu, należy regularnie usuwać z zachowaniem niezbędnych środków ostrożności, stosując odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej. Filtry włókninowe należy wymieniać zgodnie z instrukcją użytkowania sprzętu. Zużyte filtry należy usuwać, pakując je do szczelnych worków i postępując z nimi tak, jak z innymi odpadami zawierającymi azbest. Regenerowanie filtrów jest niedopuszczalne. Worki do gromadzenia pyłu azbestu, zamontowane w urządzeniach odpylających, powinny być przeznaczone do jednorazowego użytku.

Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 45, poz. 280)

8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833)

Rozporządzenie określa najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy pyłów zawierających azbest.

9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 10 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2005 r. nr 212, poz.1769)

W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833) wprowadza się następujące zmiany: w części B "Pyły" lp. 3 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4
"3	Pyły zawierające azbest (jeden lub więcej rodzajów azbestu wymienionych poniżej):		
	- aktynolit [77536-66-4]		
	- antofilit [77536-67-5]		
	- chryzotyl [12001-29-5]		
	- grueneryt (amozyt) [12172-73-5]		
	- krokidolit [12001-28-4]		
	- tremolit [77536-68-6]		
	- pył całkowity ¹	0,5	-
	- włókna respirabilne ³	-	0,1"

Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia art. 8 dyrektywy 2003/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 marca 2003 r. zmieniającej dyrektywę Rady 83/477/EWG w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. WE L 97 z 15.04.2003

10. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych do transportu odpadów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 236, poz. 1986).

Przepisy o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych stosuje się odpowiednio do transportu odpadów niebezpiecznych spełniających określone w tych przepisach kryteria klasyfikacyjne dla zaliczenia ich do jednej z następujących klas towarów niebezpiecznych:

- 1) klasa 1 - materiały i przedmioty wybuchowe;
- 2) klasa 2 - gazy;
- 3) klasa 3 - materiały ciekłe zapalne;
- 4) klasa 4.1. - materiały stałe zapalne, materiały samoreaktywne i materiały wybuchowe stałe odczulone;
- 5) klasa 4.2. - materiały samozapalne;
- 6) klasa 4.3. - materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne;
- 7) klasa 5.1. - materiały utleniające;
- 8) klasa 5.2. - nadtlenki organiczne;
- 9) klasa 6.1. - materiały trujące;
- 10) klasa 6.2. - materiały zakaźne;
- 11) klasa 8 - materiały żrące;
- 12) klasa 9 - różne materiały i przedmioty niebezpieczne.

Zgodnie z tym rozporządzeniem odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu

i demontażu obiektów budowlanych oraz odpady izolacyjne zawierające azbest i zgodnie z ADR zaliczone zostały do klasy 9 – różne przedmioty i materiały niebezpieczne, z czego wynikają określone wymagania przy ich transporcie.

Odbiorca lub przewoźnik odpadów zawierających azbest obowiązany jest do uzyskania zezwolenia na usuwanie tych odpadów, w tym transport do miejsca unieszkodliwiania (składowania). Zgodnie z ustawą o odpadach zezwolenie wydaje, w drodze decyzji, starosta właściwy ze względu na miejsce składowania odpadów. Odbiorca (przewoźnik) odpadów obowiązany jest do posiadania karty ewidencji odpadu, dokumentu obrotu odpadami niebezpiecznymi i dokumentu przewozowego towarów niebezpiecznych według wymagań ADR. Odpady azbestowe powinny być przewożone w pojazdach które określa Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002 r., w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych – Dz.U. z 2002 r., Nr 237, poz. 2011.

11. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 5 grudnia 2003r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kursów dokształcających dla kierowców przewożących towary niebezpieczne (Dz. U. Nr 213, poz.2086).

Zgodnie z rozporządzeniem kierowca wyznaczony do przewozu odpadów zawierających azbest obowiązany jest posiadać – poza prawem jazdy – świadectwo ukończenia kursu dokształcającego kierowców pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, zaświadczenie ADR.

12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2004 r w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. Nr 279, poz. 2758).

Rozporządzenie (z 2004 r. obowiązuje dla opłat za 2005 r.) określa jednostkowe stawki opłat za umieszczanie odpadów na składowisku i tak:

- a) 06 07 01* - odpady azbestu z elektrolizy 41,97 zł/t
- b) 06 13 04* - odpady z przetwarzania azbestu 41,97 zł/t
- c) 10 13 09* - odpady zawierające azbest z produkcji elementów azbestowo-cementowych 41,97 zł/t
- d) 10 11 81* - odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła) 41,97 zł/t
- e) 15 01 11* - opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi 41,97 zł/t
- f) 16 01 11* - okładziny hamulcowe zawierające azbest 41,97 zł/t
- g) 16 02 12* - zużyte urządzenia zawierające azbest 41,97 zł/t
- h) 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest 16,51 zł/t
- i) 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest (odpady azbestowo-cementowe 16,51 zł/t

13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. - w sprawie sposobu przedkładania informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz.U. Nr 175, poz. 1439 z 2002 r.)

W rozporządzeniu określono terminy i wzór przedkładanej informacji wojewodzie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta dotyczącej azbestu. Informacje przedkłada się wojewodzie do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy, począwszy od danych za rok 2003, zgodnie z wzorem, w którym podaje się nazwę wyrobu, miejsce występowania oraz ilość.

14. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie wniosków o pozwolenie na budowę, oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i decyzji o pozwoleniu na budowę (Dz.U. z 2003 r., Nr 120, poz. 1127)

Rozporządzenie określa wzory wniosków o pozwolenie na rozbiórkę m.in. elementów obiektów budowlanych zawierających azbest.

15. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23.06.2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r., Nr 120, poz. 1126.).

Rozporządzenie określa zakres i formę informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, które są sporządzane między innymi w przypadku demontażu elementów zawierających azbest.

**WYKAZ FIRM POSIADAJĄCYCH UPRAWNIENIA W ZAKRESIE USUWANIA
WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO.**

-   **P.U.H. "SanTa-EKO" s.c.**
Tadeusz Zych, Izabela Rutowska
ul. Portowa 24
27-600 Sandomierz
tel. (015) 823-69-41 lub 832-63-31
-   **Przedsiębiorstwo Rozwoju Miasta
PROMET Sp. z o.o.**
ul. Silniczna 13
25-515 Kielce
fax (041) 344-69-56, tel. (041) 344-22-06
-   **BIKO-SERWIS Spółka jawna**
Jan Bień, Ryszard Koziółek
Aleja Partyzantów 6/8
26 - 060 Chęciny
tel. (041) 315-30-20 lub (041) 315-30-21, fax (041) 315-14-65
-   **Centrum Gospodarki Odpadami, Azbestu i Recyklingu "Caro"**
ul. Bohaterów Monte Cassino 4/12
22-400 Zamość
tel./fax (084) 627-30-13, tel. kom. 608435133
-   **Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych
"TERMOEXPORT"**
ul. Żurawia 24/7
00-515 Warszawa
tel./fax (022) 621-40-64, tel. (022) 821-34-67 lub 621-21-97
-   **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe "Gram"**
Os. Gen. St. Maczka 17/5,
37-100 Łańcut.
tel. 85-21-551, 85-90-040 lub kom. 606966915
-   **Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe
EXPORT-IMPORT "PEWJOL"**
ul. Kopernika 8/5
26-300 Opoczno
tel. (041) 55-36-91
-   **Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "SKALPOL II"**
ul. Malików 150
25-639 Kielce
tel. 694-035-600
-   **"Arnika" Sp. z o.o**
ul. St. Mielnickiego 15
43-382 Bielsko-Biała
tel./fax (033) 81-82-934, tel. (033) 81-82-935
-   **ALGADER HOFMAN Sp. z o.o.**
ul. Wólczyńska 133

- budynek 11 B
01-919 Warszawa
-   **"BUDOCEX" Przedsiębiorstwa Budowlane**
ul. Młoda 28
25-619 Kielce
-   **Firma Remontowo–Budowlana "RAGAR"**
Radosław Rokosz
os. 1000 Lecia 35/16
31-610 Kraków
-   **Jednostki Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o.**
ul. Kwiatkowskiego 8
33-101 Tarnów
-   **Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego MJ Sp. z o.o.**
ul. Graniczna 6
05-816 Michałowice
Biuro i adres do korespondencji:
Chlebnia 48
05-825 Grodzisk Mazowiecki
-   **Sintac–Polska Sp. z o.o.**
ul. Armii Krajowej 86
05-075 Wesola
-   **"CHEMPOL" Sp. z o.o.**
Dobrów 8
28–142 Tuczępy
tel. (015) 86–42–446
-   **Hydrogeotechnika Sp. z o.o.**
ul. Ściegiennego 262 A
25-116 Kielce
tel. (041) 348–06–60
-   **PPU MECHATRONIK**
26–065 Piekoszów
Górki Szczukowskie 1
tel./fax (041) 335-84-04
-   **Zakład Remontowo–Budowlany "AMBROŻY" Sp. J.**
Wiesława Śliwińska, Kazimierz Ambroży
ul. Meissnera 1/3 lok.222
03–982 Warszawa
tel./fax (022) 831-07-64
-   **P.H.U. "JUKO"**
Szczukocki Jerzy
ul. Zamurowa 8
97-300 Piotrków Trybunalski
tel. (044) 732–69-63; 732–69-64; 732–69-65
fax (044) 649–94-23; 649–94-24
-   **ARBUD Zbigniew Rucki**
Aleja Jana Pawła II 38/D13
47–220 Kędzierzyn-Koźle
tel./fax (077) 47–23-735; 47–23-736; 40–61-370; 40–61-371; 40–61–372
-   **PPHU "ABBA–EKOMED" Sp. z o.o.**
ul. Moniuszki 11/13

87-100 Toruń
tel. (056) 6513667, 651 4425

www.ekomed.pl

  "AUTO-ZŁOM"

Bogusław Paż

Przewłoka 46

27-670 Łoniów

tel. 604 796 208

  P.P.H.U. "EKO-MIX"

ul. Grabiszyńska 163

50-950 Wrocław

tel./fax. (071) 332-45-00 tel. (071) 332-41-61

  "KAN-POL" P.P.H.U

Iwona Łosiewicz

ul. Storczykowa 30

20-143 Lublin

tel. 506 181 850 lub (081) 534-31-15

  R&M plettac Sp. z o.o.

ul. Kościuszki 19

63-500 Ostrzeszów

tel. (062) 587-01-00; fax (062) 586-17-00

  Transport-Metalurgia Sp. z o.o.

ul. Reymonta 62

97-500 Radomsko,

tel. (044) 685-41-35; fax. (044) 685-42-90

  VIKAEKO

Rafał Strawa

ul. Kolejowa 1

28-200 Staszów

  "ALBEKO" Emilia Sieger Sp. J.

87-510 Kotowy

tel. (054) 280-02-87;

tel./fax (054) 280-02-88;

  POLONICA Sp. z o.o.

ul. 1-go Maja 191

25-655 Kielce

tel. (041) 345-56-40

  Przedsiębiorstwo Usług Wodno-Budowlanych "WOD-BUD" Sp. z o.o.

ul. Piłsudskiego 14

23-200 Kraśnik

tel. (081) 825-25-05; fax. (081) 825-24-76

  Maciej Plewa Firma Handlowo-Produkcyjno-Usługowa "UKAM"

ul. Jagiellońska 95

34-450 Krościenko n/D

tel. 608679487

- ☰☎👤 **Zbigniew Lipa, Włodzimierz Mitoraj, Cezary Pleszka**
„OPTIMA” s.c.
ul. Jana Samsonowicza 18G
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
Adres do korespondencji:
ul. Jaśminowa 33, 27-400 Ostrowiec Św.
tel. (041) 266-43-25
- ☰☎👤 **PROJEKT–BUD Firma Handlowo Usługowa Edyta Psut**
ul. Podwale 17
02–252 Warszawa
tel. kom. 502308504
- ☰☎👤 **Zygmunt Pacanowski**
Zakład Utylizacji Odpadów Przemysłowych
ul. Mrozowa 9A
31-752 Kraków
tel. (012) 684-21-57, 684-21-57
www.zuop.com.pl
- ☰☎👤 **P.P.U. "TEMIPOL" Sp. z o.o**
ul. Konduktorska 42
40–155 Katowice
tel. (032) 258-90-04 do 09
fax. (032) 258-77-53
- ☰☎👤 **Spe–Bau Sp. z o.o**
ul. Mielcka 21/1
53-401 Wrocław
tel/fax. (71) 362-44-79
- ☰☎👤 **ENERGE Sp. z o.o.**
Os. Na Stoku 11/30
31-702 Kraków
tel/fax (012) 281-35-83, kom. 602100221, 602300001
- ☰☎👤 **Usługi Budowlane**
Jan Turek
ul. Słowackiego 55
28–200 Staszów
- ☰☎👤 **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo–Usługowe "Sokolnicki"**
Przemysław Sokolnicki
ul. Sucha 27
42–200 Częstochowa
tel. (034) 361-89-64
- ☰☎👤 **Zakład Budownictwa Ogólnego**
Wiesław Jaklewicz
Lisów ul. Kielecka 32
26–026 Morawica
tel. kom. 603972763
- ☰☎👤 **Eko-Flora sp. z o.o.**
Wielkie Rychnowo 92
87-410 Kowalewo Pomorskie
fax (056) 684-02-60, tel. (056) 684-23-60

  P.H.U. "EURO-GAZ"
Łój, Wierzbicka, Nawrot, Wierzbicki – Spółka Jawna
Zgórsko 31A
26-052 Sitkówka-Nowiny
tel. (041) 346-51-87, tel. kom. 601 86-52-69

  BIO-MED sp. z o.o.
ul. Olszewskiego 6
25-953 Kielce
tel. (041) 330-12-17

  "GAJAWI" P.P.H.U.
Gabriel Rogut
ul. Kopernika 56/60
90-553 Łódź
fax/tel. (042) 688-43-70

   Przedsiębiorstwo Wielobranżowe
"Zach Utył"
Górki Szczukowskie 1
26-065 Piekoszów

  "ELPOBUD" sp. z o.o.
Zawada 26
28-230 Połaniec
fax/tel. (015) 865-66-44

  "SELL-BUD INWEST s.c.
Tomasz Mucha, Sylwester Kozłowski, Łukasz Łukaszewicz
ul. Zagnańska 71
25-953 Kielce
fax/tel. (041) 341-50-60, tel. (041) 331-25-13

WZÓR

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾ I MIEJSCU ICH WYKORZYSTYWANIA

1. Miejsce, adres
.....
.....
2. Właściciel/zarządca/użytkownik^{*)}:
 - a) osoba prawna - nazwa, adres
 -
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
 -
3. Tytuł własności
-
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
-
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Przydatność do dalszej eksploatacji⁴⁾
7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu:
 - a) okresowej wymiany z tytułu zużycia wyrobu⁵⁾
 - b) całkowitego usunięcia niebezpiecznych materiałów i substancji
 -
8. Inne istotne informacje o wyrobach⁶⁾
.....

.....
(podpis)

Data

Objaśnienia:

- *) Niepotrzebne skreślić.
- 1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.
 - 2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura.
 - 3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, pomiar z natury).
 - 4) Według "Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest" - załącznik nr 1 do rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest.

- 5) Na podstawie corocznego rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny.
- 6) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest.

ZAŁĄCZNIK Nr 4

WZÓR

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾, KTÓRYCH WYKORZYSTYWANIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE

1. Miejsce, adres
2. Właściciel/zarządca^{*)}:
 - a) osoba prawna - nazwa, adres,
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów
7. Planowane usunięcia wyrobów:
- a) sposób
- b) przez kogo
- c) termin
8. Inne istotne informacje⁴⁾

.....
(podpis)

Data

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

- 1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.
- 2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.
- 3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).
- 4) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

.....
Wójt Gminy Masłów
ul. Spokojna 2
26-001 Masłów

WNIOSEK
o dofinansowanie usunięcia i unieszkodliwiania odpadów
zawierających azbest pochodzących z budynków zlokalizowanych
na terenie Gminy Masłów.

Część I- wypełnia wnioskodawca.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o dofinansowanie usunięcia i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.

1. Dane osobowe:

- a) Imię
- b) Nazwisko
- c) adres zamieszkania:
miejscowość.....kod pocztowy.....
ulica.....nr domu.....
telefon kontaktowy.....
- d) adres realizacji zadania:
miejscowość.....kod pocztowy.....
ulica.....nr domu.....
numer ewid. działki.....obręb.....

2. Charakterystyka prac: płyty azbestowo – cementowe /płyty elewacyjne *

- a) rodzaj budynku

3. Ilość odpadów / m²/:.....

.....
/podpis/

*niepotrzebne skreślić

Część II-wypełnia komisja na podstawie protokołu sporządzonego po wizji w terenie.

Opinia komisji:

.....
.....
.....
.....
.....

Część III- zatwierdzenie do realizacji.

Akceptacja Skarbnika Gminy Masłów

Akceptacja Wójta Gminy Masłów

Część IV- wypełnia komisja potwierdzenie wykonania prac.

Opinia komisji:

.....
.....
.....
.....
.....

Podpis członków komisji:

1.

2.

3.

Masłów.....

Przewodnicząca Rady Gminy Masłów
/-/ Genowefa Jaros